

Dagthema: Onderweg met lege handen – 6^e zomerviering

Overweging 26 augustus – Marc van de Giessen

Lector: Yvonne van der Velden

*“... Daar waar de liefde ontbreekt,
is Die aanwezig door de mens die opstaat tegen onrecht
en in het verlangen naar een wereld
waar recht en liefde is voor ieder mens ...”*

Eerste lezing naar ‘The Warm Fuzzy Tale’

Tweede lezing volgens Marcus 8:1-10

Openingsgebed

Wij komen samen
om ons te voeden aan de bron
waaruit het leven ontspruit.
En te drinken van levend water.

Wij komen samen
om de liefdevolle energie te delen
waaruit het leven wordt gevoed.

Wij delen
in de kracht en gloed van al wat leeft.
In de naam van de Eeuwige
ontvangen we nieuw licht in onze ogen.
Amen.

Lied

Zomaar een dak boven wat hoofden,
deur die naar stilte openstaat.
Muren van huid, ramen als ogen
speurend naar hoop en dageraad.
Huis dat een levend lichaam wordt
als wij er binnengaan
om recht voor God te staan.

Woorden van ver, vallende sterren,
vonken verleden hier gezaaid.
Namen voor Hem, dromen, signalen
diep uit de wereld aangewaaid.
Monden van aarde horen en zien
onthouden, spreken voort
Gods vrij en lichtend woord.

Tafel van Eén, brood om te weten
dat wij elkaar gegeven zijn.
Wonder van God, mensen in vrede,
oud en vergeten nieuw geheim.
Breken en delen, zijn wat niet kan,
doen wat ondenkbaar is,
dood en verrijzenis.

Welkom en inleiding

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Wek mijn zachtheid weer.
Geef mij terug de ogen van een kind.
Dat ik zie wat is.
En mij toevertrouw.
En het licht niet haat.

Eerste lezing is naar 'The Warm Fuzzy Tale' *door Claude M. Steiner*

Er was eens een mooi eiland waar ieder kind bij geboorte een tasje kreeg met donsjes. Hoeveel donsjes in het tasje zaten wist niemand, maar het leek ontelbaar. Als je een warm donsje in handen nam voelde je van binnen warm en donzig worden. Als je te weinig donsjes voelde, werd je ziek. In die dagen kon je gewoon vragen om een donsje. En dat werd gegeven. Er was immers genoeg voor een ieder.

Maar op een dag kwam er een boze heks. Zij verspreidde het verhaal dat mensen moesten uitkijken omdat ze anders zonder warme donsjes zouden komen te zitten. Mensen werden jaloers als er werd weggegeven. Zij hadden angst om zelf zonder te zitten. Kinderen werd opgedragen om geen donsjes meer te geven. En langzaam werd het eiland ongelukkiger. Er ontstond een handel en warme donsjes werden voor veel geld verkocht. Mensen moesten steeds harder werken om een warm donsje te kunnen betalen.

Maar toen, nog niet zo lang geleden, kwam er een vrolijke jonge vrouw van een buureiland. Ze had nog nooit van de slechte heks gehoord en was dan ook niet bang dat de warme donsjes op zouden kunnen raken. Ze deelde volop warme donsjes uit.

Dit werd haar niet door iedereen in dank afgenomen. Zo leerde ze de kinderen nooit dat donsjes op zouden raken.

De kinderen waren echter dol op deze vrouw. En ook zij begonnen donsjes uit te delen wanneer ze daar maar zin in hadden.

En zo veranderde het ongelukkige eiland in het eiland zoals het ooit was, en ze leefden nog lang en gelukkig.

Tweede lezing volgens Marcus 8:1-10

Toen er in die tijd weer eens veel mensen bijeen waren en zij niets te eten hadden, riep Jezus zijn leerlingen bij zich en sprak tot hen: "Ik heb medelijden met deze mensen, omdat zij al drie dagen bij Mij blijven, zodat ze nu zonder voedsel zijn.

Wanneer ik hen zonder eten naar huis laat gaan zullen zij onderweg bezwijken; sommigen van hen zijn van ver gekomen." Zijn leerlingen antwoordden Hem: "Waar kan iemand hier, op een zo eenzame plaats, brood vandaan halen om hen te verzadigen?"

Hij vroeg hun: “Hoeveel broden hebt ge dan?” “Zeven”, antwoordden zij. Hij gelastte het volk op de grond te gaan zitten. Toen nam Hij de zeven broden, en na het dankgebed brak Hij ze en gaf ze aan zijn leerlingen om ze voor te zetten aan het volk; en dat deden ze. Ze hadden ook nog wat visjes; na de zegen erover uitgesproken te hebben, zei Hij, dat ze ook die moesten voorzetten.

De mensen aten tot ze verzadigd waren en aan overgebleven brokken haalde men zeven manden op. Er waren ongeveer vierduizend personen. Toen zond Hij hen naar huis.

Overweging: We kunnen dit

“Marc, ik heb geen probleem om met Joden samen te leven”, zegt de Palestijnse Aseel. “Kijk eens hoe we deze week samenwerken en samen lachen. We kunnen dit”. Deze hoopvolle opmerking kreeg ik vorige week te horen van een deelnemer van de training die ik gaf in Bethlehem. Toegegeven, ik ben overweldigd door de hopeloze context in de Westbank waar Joden met financiële steun van de staat Israël, nederzettingen claimen binnen de Palestijnse steden. Inclusief prikkeldraad, hoge muren en militaire aanwezigheid.

En dan hoor ik een Palestijnse studente in de groep dit zeggen; “We kunnen dit!” Geen klacht over het gebrek aan rechten, kansen, menswaardigheid. Maar ze spreekt haar verlangen uit om samen te leven. Met elkaar. Zonder angsten voor elkaar. Zonder wapens. Zonder geweld. Het heeft me de hele week bezig gehouden. Optimisme vasthouden in zo’n verscheurde maatschappij. Ik ben diep geraakt door haar verlangen naar een positieve toekomst. Maar ik kom er straks op terug waarom zij mij raakt.

Warme donsjes

Het sprookje van de ‘Warm Fuzzies’, de warme donsjes, is een sprookje van verlangen. Wees niet bang dat je tekort komt. Deel! Hou de warme donsjes niet voor jezelf maar geniet van het geven en ontvangen van de warme gevoelens. Het verhaal is sterk ingekort, maar de kern is behouden.

In de zomerserie Van huis uit kwam ik aan met lege handen. De warme donsjes sloten aan bij het thema. Soms lukt het om met lege handen en zonder agenda de ander tegemoet te treden. Er is voldoende om te geven en ontvangen.

Volgens mij betekent het; Laat niet toe dat je angsten je afdrijven om goed te doen. Als je deelt- heb je altijd genoeg voor allen. Het is om die reden dat ik dit verhaal als spiegelverhaal gebruik voor de broodvermenigvuldiging.

Broodvermenigvuldiging

Het verhaal van de broodvermenigvuldiging is in eerste instantie een wonderverhaal. De mensenmenigte volgt Jezus en nu hebben ze honger. En Jezus heeft met hen te doen. Hij vindt dat ze niet zonder eten naar huis gestuurd kunnen worden. Ze zouden kunnen bezwijken.

Hij vraagt: ‘Hoeveel brood hebben we?’ ‘Zeven’, antwoorden de leerlingen. En ze deelden wat zij hadden. En nadat iedereen gegeten had, bleven er 7 manden over. De eerste betekenis zou dus kunnen zijn. Als je deelt wat je hebt, houd je genoeg over.

Dit verhaal heeft natuurlijke meerdere lagen. Het verwijst wellicht naar het verhaal in Exodus 16 over het hemels manna, het voedsel dat de Israëlieten tijdens hun tocht door de woestijn 'uit de hemel' ontvingen toen Mozes het volk door de Sinaïwoestijn leidde naar het Beloofde Land.

God ziet om naar zijn mensen onderweg naar het beloofde land. Wellicht verwijst dit verhaal daarom ook naar het Hemels Gastmaal, waar God onze gastheer is. We zijn onderweg naar het hemels Jeruzalem, waar God ons ontvangen zal. En onderweg naar die hemel kijkt God naar ons om.

Jezus verwees in het evangelie van Johannes naar manna als "brood uit de hemel" als de voorafschaduw van "het ware brood uit de hemel, dat leven geeft aan de wereld" en zei: "Ik ben het brood dat leven geeft".

Zo werd brood het symbool van ons wekelijks breken en delen. Jezus roept een wereld op van een ideale wereld, een inspirerend visioen. Een wereld waar brood genoeg is voor ieder mens.

Voor de Duif

Zo ontvouwt zich de verborgen betekenis bij het lezen van de wonderbaarlijke broodvermenigvuldiging. Als een warm donsje.

Als God liefde is, dan zien we in de wereld Zijn aanwezigheid. Er is zoveel liefde in de wereld en zo kunnen wij Zijn aanwezigheid ook horen, zien en merken. En daar waar de liefde ontbreekt, is Die aanwezig door de mens die opstaat tegen onrecht en in het verlangen naar een wereld waar recht en liefde is voor ieder mens.

Het gaat hier om Gods liminale aanwezigheid in het brood. Dat wil zeggen, Zijn aanwezigheid is er in een flits, betwist en niet-gedefinieerd. Bij het breken van het brood konden de mensen, in een flits, ervaren dat God naar hen omziet.

Ik zou er nog op terugkomen waarom de hoop Aseel mij zo raakt. De Palestijnse studente begeeft zich letterlijk in een ongerijmde situatie. Een context waar je makkelijk pessimistisch en cynisch van wordt. Toch klinkt er hoop uit de studente- ze droomt van een maatschappij waar normale verhoudingen zijn. En het klinkt misschien wat vreemd. Maar het was eigenlijk een godsontmoeting.

En dat is dus de opdracht aan ons. Wij mogen Gods aanwezigheid in de wereld tonen door ons verlangen naar een wereld waar brood, liefde en recht is voor ieder mens. We breken en delen. Hoe betwist, hoe onzeker ook, maar door ons wekelijks te verbinden aan dit visioen, maken we die visionaire wereld waar.

Moge het zo zijn.

Orgelmuziek

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in God, die oneindig veel namen draagt,
van alle tijden is, zonder begin of einde.

Ik geloof in de Allerhoogste die rechtvaardig is
en in oorsprong alle groei gemaakt heeft.

Die Ene komt alle eer toe.

Ik geloof in Jezus die alle wensen van de Allerhoogste vervuld heeft en daarom in eer de naam 'Zoon van God' draagt.

In navolging van Jezus en vele mensen na Hem
wil ik bondgenoot zijn van al het kwetsbare in de schepping,
van alle onmondig gemaakte mensen

en van alles en allen aan wie de mogelijkheid ontnomen wordt tot heelheid te komen.

Ik geloof in de Geest van de Allerhoogste,
die leeft in mensen van goede wil.
Ik vertrouw mijzelf aan haar toe
en wil bijdragen aan het Koninkrijk van de Vrede.
Ik vertrouw in dat rijk te worden opgenomen
door de Allerhoogste.

Ik weet dat er Een is, die mijn bestaan wenst
en mij liefheeft met mijn zwakke en sterke kanten.

Amen.

Intenties die werden opgeschreven in het groene boek

Tafelgebed

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

- Vz: Gij die geroepen hebt "licht" en het licht werd geboren,
en het was goed, het werd avond en morgen, tot op vandaag.
- K: Gij die geroepen hebt "o mens" en wij werden geboren,
Gij die mijn leven zo geleid hebt tot hiertoe, dat ik nog leef.
- A: Omdat Gij het zijt, groter dan ons hart
die mij hebt gezien eer ik werd geboren.
- K: Gij die liefde zijt, diep als de zee,
flitsend als weerlicht, sterker dan de dood,
laat niet verloren gaan één mensenkind.
- K: Gij die geen naam vergeet, geen mens veracht,
laat niet de dood die alles scheidt en leeg maakt,
laat niet de tweede dood over ons komen.
- A: Omdat Gij het zijt ...
- Vz: Voor allen die gekruisigd worden, wees niet niemand,
wees hun toekomst ongezien.
- K: Voor mensen die van U verlaten zijn,
voor allen die hun lot niet kunnen dragen,
voor hen die weerloos zijn in de handen van de mensen.
- Vz: Voor uw naamgenoten in ons midden:
vluchtelingen, vreemden, wees niet niemand.
- K: Voor hen die kracht uitstralen, liefde geven, recht doen,
dat zij staande blijven in ons midden.
- A: Omdat Gij het zijt ...
- Vz: Gij die tegen alle schijnbaar noodlot in ons vasthoudt,
- K: Gij die vreugde scheidt in mensen,
Gij die het woord tot ons gesproken hebt
dat onze ziel vervult;
- Vz: laat ons niet leeg en verloren en zonder uitzicht,
- K: doe ons open gaan voor het visioen van vrede

- dat sinds mensenheugenis ons roept.
- A: Omdat Gij het zijt ...
- K: Verhaast de dag van uw gerechtigheid.
Zie het niet langer aan dat her en der in deze wereld
mensen gemarteld worden, kinderen gedood;
dat wij de aarde schenden en elkaar het licht ontroven.
- K: Zoals een hert reikhalst naar levend water,
doe ons zo verlangen naar de dag dat wij,
nu nog verdeelde mensen, in uw stad verzameld zijn,
in U verenigd en voltooid, in U vereeuwigd.
- Vz: Gedenk uw mensen dat zij niet vergeefs geboren zijn.
- A: Omdat Gij het zijt ...
- V. Omdat Gij het zijt, groter dan mijn hart,
die mij hebt gezien, eer ik werd geboren,
omdat Gij het zijt die vanaf het begin
achter mij hebt gestaan.
- A. Zo proberen wij ook steeds weer opnieuw achter Uw ideaal
te gaan staan, te stappen in een oude traditie,
ja te zeggen binnen het Verbond.
U hebt ons binnen het Verbond tekenen gegeven,
wegwijzers op een moeilijke weg.
Een weg die soms vast lijkt te lopen, de dood tegemoet.
- V. Zo'n wegwijzer was Jezus van Nazareth, zoon van Maria,
zoon van Abraham, zoon van God,
die leefde voor zijn idealen,
dezelfde als waar U, God, voor koos.
Jezus, die geen blad voor de mond nam,
en tot slot de dood zou vinden.
- A. Die een teken achterliet dat wij telkens herhalen,
ook vandaag, in goede trouw.
Die op de avond vóór zijn doodvonnis
zijn vrienden bijeenriep,
met hen sprak over de gevolgen
die zijn optreden zou hebben.
Die als teken van een oneindig Verbond
brood in zijn handen nam,
het gebed uitsprak en het brood deelde, daarbij zeggend:
“Neemt hiervan en eet.”
Die tijdens de maaltijd ook een beker wijn rond liet gaan
en daarbij de woorden sprak:
“Het is niet voor niets geweest,
drink uit deze beker, het zal leven brengen,
deze wijn ... mijn leven ... gegeven voor jou.”
- A. Omdat Gij het zijt, groter dan ons hart,
die mij hebt gezien, eer ik werd geboren.

Nodiging, breken en delen van brood en wijn

Slotgedachte

Onze Vader

Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw naam worde geheiligd;
uw koninkrijk kome;
uw wil geschiede op aarde, zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.
Want van U is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid.
Amen.

Activiteiten en informatie

Slotlied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

De steppe zal bloeien.
De steppe zal lachen en juichen.
De rotsen die staan vanaf de dagen der schepping,
staan vol water, maar dicht, de rotsen gaan open.
Het water zal stromen, het water zal tintelen, stralen,
dorstigen komen en drinken, de steppe zal drinken.
De steppe zal bloeien.
De steppe zal lachen en juichen.

De ballingen keren.
Zij keren met blinkende schoven.
Die gingen in rouw tot aan de einden der aarde,
één voor één, en voorgoed, die keren in stoeten.
Als beken vol water, als beken vol toesnellend water,
schietend omlaag van de bergen, als lachen en juichen.
Die zaaiden in tranen,
die keren met lachen en juichen.

De dode zal leven.
De dode zal horen: nu leven.
Ten einde gegaan en onder stenen bedolven:
dode, dode, sta op, het licht van de morgen.
Een hand zal ons wenken, een stem zal ons roepen:
Ik open hemel en aarde en afgrond en wij zullen horen.
En wij zullen opstaan
en lachen en juichen en leven.

Zegenbede

Moge er vrede binnenstromen in ons leven,
als een vonk van liefde die ons hart raakt,

dat vrede voelbaar mag worden
zoals een hand die zacht op een schouder wordt gelegd.

Dat vrede hoorbaar mag zijn
in goede woorden die gesproken worden.

Dat vrede zichtbaar mag zijn
in het gelaat van een medemens

Dat er vrede ervaren mag worden
in de sfeer tussen mensen

Moge die vrede die in ons is
een spoor trekken van liefde - door de tijd heen.

Amen

